Dendrologický náučný chodník (Partizánska lúka)

Kraj:	Bratislavský
Okres:	Bratislava III
Geomorfologická jednotka:	Malé Karpaty
Geologická jednotka:	jadrové pohorie
Chránené územie:	Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty
Prístup:	bus MHD Bratislava, Partizánska lúka (Červený most P+R) (č. 43) a pešo 200 m po žltej turistickej značke, resp. trolejbus MHD Bratislava, Červený most (č. 42, 45, 47) a pešo 350 m smerom na sever popod Červený most po žltej turistickej značke
Východisko:	Bratislava, Červený most, Partizánska lúka (na južnom konci pri studničke)
Trasa:	Bratislava, Červený most, Partizánska lúka – úpätie ľavého svahu doliny Vydrice – Partizánska lúka
Dĺžka, prevýšenie:	0,5 km, prevýšenie 45 m
Čas prechodu:	0,5 h
Počet zastávok:	5
Náročnosť:	nenáročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné, lesnícko-drevárske

Typ chodníka: samoobslužný, líniový, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: Chodník je prepojený so žltou turistickou značkou. V okolí sú ďalšie turistické a cyklistické trasy.

Rok otvorenia: 2007

Aktuálny stav: Náučný chodník je vo veľmi dobrom stave.

Textový sprievodca: nie je; voľne sú zo stránky zriaďovateľa dostupné obrázky informačných panelov > .PDF

Kontakt: Mestské lesy v Bratislave, Cesta mládeže 4, 831 01 Bratislava, tel. 02 / 5478 9034

Poznámky: (1) Žiaden informačný panel v teréne neobsahuje žiaden názov náučného chodníka. (2) Na trase sú okrem informačných panelov aj tabuľky s názvami drevín a ďalšie atrakcie (zvonkohra, výrez kmeňa 110-ročného dubu, úlohy a hádanky). (3) Pre deti, ktoré na prechádzke z jednotlivých panelov skúša a inšpiruje ďateľ Dodo, autori – Mestské lesy v Bratislave – pripravili lesné vysvedčenie. (4) V cieli trasy začína štvorkilometrový náučný chodník Červený most – Železná studienka – Kamzík.

Využiteľnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre terénne vyučovanie. Pozri poznámky vyššie.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Partizánska lúka v Bratislave. Jedna z najobľúbenejších rekreačných lokalít v bratislavskom lesoparku. Leží v Hornej Mlynskej doline v južnej časti Malých Karpát severozápadne od centra mesta povyše Červeného mosta a železničnej zastávky Bratislava-Železná studienka. Preteká ňou potok Vydrica, má vybavenosť pre rodinnú prímestskú rekreáciu a šport (revitalizácia arch. Ivan Jarina, 2006), stojí na nej prírodný amfiteáter, pomník Slovenského národneho povstania (1984) a protilietadlový kanón (1953).

Mestské lesy v Bratislave (MLB). Prevažne lesné územie v malokarpatskom extraviláne hlavného mesta SR Bratislavy najmä v rámci okresu Bratislava III spravované od roku 1994 rovnomennou mestskou príspevkovou organizáciou. Toto územie medzi Kolibou, Kramármi, Lamačom, Kačínom, Malým Slavínom, Vajnorskou dolinou a hornou hranicou vinohradov nad Račou a Krasňanmi má rozlohu zhruba 3 000 ha. Ide len o malú časť územia bývalého **Bratislavského lesného parku** vyhláseného v roku 1973 pre prímestskú rekreáciu na ploche viac ako 17 000 hektárov v južnej časti Malých Karpát a pozdĺž Dunaja. Lesopark siahal (nesúvisle) od Devína a Devínskej Novej Vsi po Patrónku a potom od Lamača až po Stupavu, Borinku, Lozorno a Svätý Jur a popri Dunaji po Čunovo, teda zaberal časti Devínskych Karpát včítane lužných lesov na ľavom brehu Dunaja (Sihoť), najjužnejšiu časť Pezinských Karpát a zvyšky podunajských luhov neskôr priamo či nepriamo postihnutých výstavbou vodného diela Gabčíkovo. Na túto rozlohu sa lesopark rozrástol postupne od roku 1956, kedy boli za prímestskú rekreačnú zónu ako prvé vyhlásené na ploche vyše 4 ha lesy okolo Železnej studienky, Krasňan a Rače. Zvyšné plochy pôvodného rozľahlého lesoparku dnes obhospodarujú rôzne iné subjekty. V prevažne listnatých – najmä dubovo-hrabových a bukových –

lesoch s lúkami a čistinami sú na území MLB okrem upravených chodníkov a studničiek zakomponované rôznorodé oddychové zariadenia a v ostatnom čase revitalizované historické či novo budované ekovýchovné objekty. V dôsledku množiacich sa nezhôd medzi občanmi rekreujúcimi sa v prímestských lesoch a lokálne dominujúcou lesohospodárskou činnosťou zahájilo v roku 2019 hlavné mesto spolu s odborníkmi kroky k obnove či vyhláseniu Bratislavského lesného parku na pozemkoch v katastrálnych územiach Bratislavy v rámci mestských častí Devín, Devínska Nová Ves, Dúbravka, Karlova Ves, Lamač, Záhorská Bystrica, Nové Mesto, Rača, Petržalka, Rusovce, Jarovce a Čunovo, miest Stupava a Svätý Jur a obcí Marianka, Borinka a Lozorno s jednotnou správou s cieľom prioritizácie rekreačnej a prírodno-ochrannej funkcie lesov, a to bez ohľadu na vlastnícke či užívateľské vzťahy.

Červený most. Pôvodne jednokoľajový železničný viadukt vybudovaný v roku 1848 medzi Patrónkou a Lamačom pri Bratislave na trati Gänserndorf – Marchegg – Bratislava talianskou firmou Felice Tallachini. V dĺžke 215 m premosťoval hlbokú Mlynskú dolinu s hradskou a riečkou Vydricou vo výške 17 m deviatimi tehlovými klenbami na kamenných pilieroch. Tehlové klenby dali mostu pomenovanie. V roku 1881 bol most zdvojkoľajnený. Ustupujúce nemecké vojská 4. apríla 1945 most zničili. Vojaci Červenej armády postavili spolu s miestnymi obyvateľmi za sedem dní po oslobodení Bratislavy provizórny drevený most, ktorý bol v roku 1948 nahradený oceľovou konštrukciou. Pre zachovanie pôvodného mena bol oceľový most natretý na červeno. Povyše mosta leží pri Vydrici rekreačno-oddychová lokalita bratislavského lesoparku **Partizánska lúka** s vybavenosťou najmä pre rodiny s deťmi (viac v samostatnom hesle).

Prírodná rezervácia Vydrica. Chránené územie v južnej časti Malých Karpát vyhlásené v roku 2022 na dne doliny Vydrice pozdĺž jej toku na katastrálnom území niekoľkých mestských častí Bratislavy a z malej časti Sv. Jura v dĺžke zhruba 13 km medzi Červeným mostom a priesekom vedenia vysokého napätia poniže Bieleho kríža na ochranu jaseňovo-jelšových podhorských lužných lesov, bukových a jedľovo-bukových kvetnatých lesov a kyslomilných bukových lesov, ktoré sú biotopmi európskeho významu a v nich žijúcich živočíchov európskeho významu (napr. fúzač alpský, pásikavec, kováčik fialový, rak riavový). V území rastú aj dubovo-hrabové lesy karpatské, ktoré sú biotopom národného významu. Nad sútokom so Spariským potokom sa areál rezervácie rozširuje po oboch stranách toku až na šírku vyše 2 km. Osobitosťou chráneného územia je zachovaná možnosť pohybu návštevníkov bratislavského lesoparku aj mimo vyznačených turistických chodníkov, zberu rastlín a ich plodov a húb pre vlastnú potrebu a vjazd a pohyb cyklistov na existujúcich cyklotrasách. Rezervácia sa čiastočne kryje s územím európskeho významu Vydrica (pozdĺž toku Vydrice) a Homoľské Karpaty (na svojom severnom okraji) a chráneným vtáčím územím Malé Karpaty (sú súčasťou sústavy Natura 2000).

Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty. Chránené územie vyhlásené v roku 1976 v troch izolovaných areáloch na väčšine územia jadrového pohoria Malé Karpaty medzi Devínom a Novým Mestom nad Váhom na juhozápadnom Slovensku. Horské územie – väčšinou náhle sa dvíhajúce z oboch susediacich nížin – s nadmorskými výškami kulminujúcimi vrchom Záruby (768 m) nad Smolenicami budujú najmä žuly, vápence, kremence, fylity a amfibolity. Nachádza sa tu osem krasových oblastí s približne 300 jaskyňami, z ktorých je jediná sprístupnená so sprievodcom (Driny) a dve neveľké (Deravá skala a Veľká pec) sú verejnosti voľne prístupné. Podstatnú časť pokrývajú listnaté lesy s bukom, dubom či hrabom, na skeletnatých podložiach tiež jaseňom, javorom horským a lipou. Miestami sa vyskytuje nepôvodný gaštan jedlý, borovica čierna, teplo- a suchomilné travinno-bylinné porasty, skalné a sutinové spoločenstvá, vzácne i rašeliniská a slatiny. Najvyššie časti najmä na obalových a príkrovových štruktúrach ako aj krasové areály sú turisticky veľmi atraktívne a frekventované. V rámci oblasti leží takmer dvadsať rôzne veľkých území európskeho významu (najrozsiahlejšie sú: Devínske Karpaty, Homoľské Karpaty, Kuchynská hornatina a Biele hory) a dva veľké areály z nej zaberá chránené vtáčie územie Malé Karpaty (obe kategórie sú súčasťou sústavy

Natura 2000).

Názvy informačných panelov

1. Stromy – živí svedkovia času
2. Drevo v službách človeka
3. Listnaté dreviny 1
4. Listnaté dreviny 2
5. Ihličnaté dreviny

32 m
27 m
18 m

MESTSKÉ LESY V BRATISLAVE | BRATISLAVA CITY FORESTS
KÓDEX OHĽADUPLNOSTI

Mestské lesy

MAĎARSKO

PARTIZÁNSKA LÚKA
BRATISLAVA

3
4
2
1
5
Partizánska
lúka
sever
BRATISLAVA

